

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapestben.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.
fél oldal ... » 16.— nyolczad oldal ... » 4.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A nógrádi eset.

Egy ténynyel állunk szemben. A «Nógrádmegyei Tanító-Testület» alapszabályainak 16. §-a így hangzik: «*Rendes tagok: a Nógrádmegyében lévő állami, községi, az állam által segélyezett minden jellegű tanintézet óvói, óvónői, tanítói és tantónői stb. kötelezőleg*». És ezt az alapszabályt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium m. év deczember 20-án megerősítette. A megerősített alapszabály értelmében a nógrádmegyei kir. tanfelügyelőség összeállította a megye területén államsegélyben részesülő iskolák tanítóinak kimutatását, azt áttette az egyesület elnökehez s ez a kötelező tagságra hivatkozva az illető tanítókat, *mint már tagokat, fölhívta, hogy a törzskönyvhöz szükséges adatokat július 1-ig beszállíttassák*. Mellesleg jegyezzük meg, hogy Nógrádmegyében virágzó kath. tanító-egylet megfelelő számú körökkel áll fenn.

A jog és törvényesség hazájában élünk. Ezt jól tudva, azért mutatunk rá az első ilyen esetben a tulajpasra, hogy az még ideje korán jóvátessék.

Az 1868. XXXVIII. t.-cz. alapján állunk, mely szerint a kath. tanító fölött az egyházi hatóság rendelkezik.

De itt nem is erre a törvényre kell, hogy hivatkozzunk, mert a felekezeti tanítóknak állami segélyezéséről a 1893. XXVI. t.-cz. 11. és 13. §§. rendelkeznek.

Ezek a paragrafusok lehetnek talán forrásai szerintünk annak az eljárásnak, a mit a nógrádmegyei tanító-testület olyannak tartott, hogy annak alapján a kath. tanító, ha államsegélyt élvez, akár fizetésekiegészítés, akár korpotlek címén, mint olyan, természetesen tagja az egyesületnek.

Már pedig ez a hivatott §§-ban benn nem foglaltatik, sőt az egész törvénynek intencióját sem képezi, tehát abból még csak erőszakosan sem következtethető.

Hogy pedig ez így van és nem másképen, idéz-

zük a törvény 11., 13. és 16. §-nak teljes szövegét:

11. §. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a törvényhozás által e czélra engedélyezett összegből az arra utalt polgári és hitközségek népiskolai tanítóinak fizetését, az illetékes iskolai főhatóság értesítése mellett, a törvényhatósági közigazgatási bizottság útján, e törvényben megállapított legkisebb fizetésig a következő módzatok szerint egészíti ki:

a) a közigazgatási bizottság megállapítja az illető népiskolai hatóságok által bejelentett tanítói fizetés mennyiségét és az e törvényben meghatározott legkisebb fizetéssel szemben való hiányt;

b) szintűgy a közigazgatási bizottság vizsgálja meg, hogy a segélyezendő tanító minősítvénye megfelel-e a törvényekben kikötött kiválalmaknak;

c) oly tanítói állomások betöltésekor, melyeknél a fizetés kiegészítéséhez az állam 60 frtnyi összeget meghaladó pótszegélylyel járul, a tanító alkalmazása a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyásától függ; oly községi iskoláknál pedig, melyek a jelen törvény hatályba lépte előtt államsegélyben részesültek, illetőleg ezentúl fognak részesülni, az 1876. évi XXVIII. t.-czikk 13. §-ának 1-ső pontjában körülírt tanító-választási eljárás a jelen rendelkezésnek megfelelően módosítatik;

d) ha a c) alatt említett tanítói állomásokra oly egyén választatnék, illetőleg oly egyén megválasztása terjesztetnék föl jóváhagyás végett, a ki ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszter törvényen alapuló, vagy állami szempontból kifogást emelhet, a miniszter 30 napra terjedhető záros határidő kitűzése mellett más egyén választására és újabb fölterjesztés tételére szólítja föl a tanító alkalmazására jogosítottakat; ha pedig a fölszólítás eredménytelen maradna, vagy ha az új fölterjesztés a fentebbi szempontokból másodizben is kifogásra szolgáltatn okot: azon esetben a tanítót az iskolafőntartó további meghallgatása nélkül a vallás- és közok-

onnan

Ruttkai
ntin., Bélgád
st.* Arad
yes, Paes
rg, Kassa
t, Paris Bécs
vár, Debreczen

Kolozsvár
Eszék
Ruttkai,
cs
Graz
Arad
Zágráb, Pécs
au, M. Szeged
cs, M. Szeged
Fiume, Zágráb
cs
Csorba

Graz
Ruttkai
ben, Gyfehervár
vár, Stanislaw
Fehring
cs, Kassa
kátá
om

ra.

udvarra.

onnan

Ujpest
Iaros
st, Verciorova
Bécs
Ujpest
Ujpest
izse
Iaros
Ujpest
s, Czegléd
om
Ujpest
Iaros
Berlin
Ujpest

rár
Temesvár
Ujpest

y-Nána

saba
Zsolna
om
s, Czegléd
Ujpest
Iaros

jár
t, Ostende,
Berlin, Bács
izse
ntinápoly
Ujpest

óbe.

om
saba
om

tanításiügyi miniszter nevezi ki, a hitfelekezetek által fűntartott népiskolákat illetőleg azonban oly korlátozással, hogy a kinevezendő tanító azon vallásfelekezethez tartozzék, a melynek jellegét az illető iskola viseli és hogy e tanító személyére nézve az illetékes egyházi főhatóság előlegesen záros határidő alatt nyilatkozattételre hívassék föl.

13. §. A 11. §. értelmében 60 frtot meghaladó állami segély mellett alkalmazott hitfelekezeti népiskolai tanító állásából csak oly, az illető hitfelekezeti hatóságok által saját szabványaik szerint hozott fegyelmi ítélettel mozdítható el, ítélet végrehajtás előtt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez mindenkor fölterjesztendő és jogérvényessé csak akkor válik, ha a miniszter annak vételetől számított egy hó alatt a közigazgatási bizottság kiküldött tagja közreműködésével foganatosítandó vizsgálat alapján újabb ítélethozatalt nem kíván.

A hitfelekezeti hatóság államilag segélyezett hitfelekezeti tanító ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszter kívánságára a fegyelmi eljárást megindítani köteles. Ily esetekben a miniszter a fegyelmi eljárás megindítása iránt a hitfelekezeti hatósághoz intézett fölhívással egyidejűleg, vagy az eljárás folyamán bármikor az államsegélyt megvonhatja. A hitfelekezeti hatóságok által ily esetekben hozott ítéletek, ha elmozdítást nem szabnak is ki, a miniszterhez minden esetre fölterjesztendők, mely esetben a megelőző pontban körülírt eljárás foglal helyet.

Ha a hitfelekezet főhatósága akár a fegyelmi eljárást a rendelet vételetől számított 14 nap alatt meg nem indítaná, akár azt kellő igazolás nélkül 3 hó alatt be nem fejezné, akár az ítélet meghozatalától számított 14 nap alatt a miniszterhez föl nem terjesztené, az esetben a fegyelmi ügy az 1876. évi XXVIII. t.-cz. szabványai szerint a közigazgatási-bizottság útján fog ellátni.

Ugyancsak a most idézett törvényben megszabott módon a közigazgatási-bizottság van hivatva a fegyelmi eljárást foganatosítani akkor, ha bármily összeggel segélyezett felekezeti népiskola tanítója államellenes irány követésével van vádolva s a miniszter a fegyelmi eljárást elrendeli.

Ha a miniszter kívánságára megindított fegyelmi ügyben a miniszter által kiszabott, vagy a közigazgatási bizottság fegyelmi válaszmánya által hozott és jogérvényessé vált ítéleteket az illető hitfelekezeti hatóságok az ítélet vételetől számított 14 nap alatt saját hatáskörükben végre nem hajtánák: a végrehajtás a közigazgatási hatóság útján foganatosítandó.

Allamellenes iránynak tekintendő különösen minden cselekmény, mely az állam alkotmánya, nemzeti jellege, egysége, különállása vagy területi épsége, továbbá az állam nyelvének törvényben meghatározott alkalmazása ellen irányul, — történet legyen az akár tanhelyiségben,

akár azon kívül vagy más állam területén, elő szóval, irásban vagy nyomatvány, képes ábrázolat, tankönyvek vagy egyéb taneszközök által.

16. §. Az illetékes iskolai főhatóság kívánságára a törvényhozás által évről-évre engedélyezett összeg keretén belül a vallás- és közoktatásügyi miniszter a 11. §-ban körülírt föltételek és a 13. §-ban megjelölt következmények mellett a tanítói fizetéseknek a törvényszerű minimumon felül 400 frtig való kiegészítésére is segélyt nyújt.

Tehát az államsegély igénybevételéhez az egyházi főhatóság engedélye szükséges, mert a törvényhozás respektálja az Egyházat, mint a kath. intézetek tanügyi főhatóságát.

A törvény az államsegély igénybevételének következményét a 13. §-ban megszabja, ennél többet az egyház meg nem tűr, meg nem enged. S abban, hogy a szóban levő egyesület alapszabályait a tanügyi kormány a 16. §-nak sérelmes rendelkezésével megerősítette, nem láthatunk egyebet, mint oly tévedést, a melynek alapja az alsóbb állami tanügyi hatóságok *felületessége*, mert azt föl sem tesszük, hogy a tanügyi kormány az egyházi főhatóságok intézkedési köréből az egyesületi tevékenységet illetőleg elvonni akarja a kath. tanítóságot az 1868. XXXVIII. t.-cz. és az 1893. XXVI. t.-cz. világos megsértésével.

Ugyanis: az 1868-iki törvény 147. §-a csak a *közszégi tanítók egyesülésére nézve rendelkezik* s ezen intézkedés végrehajtására kibocsátott 1872. 23201. sz. miniszteri rendeletben ez áll: «A tanítótestületbe való belépés kötelezettsége csupán csak a közszégi (és állami) iskolák tanítóira állapítottuk meg».

Es ezen rendelet végrehajtása tárgyában a tanfelügyelőkhöz intézett utasításban meg ezt olvassuk: «A szabályrendelet 5. §-a szerint a tanítói testületnek rendes tagjai lehetnek a felekezeti tanítók önként vállalkozó tagjai is; **ugyanazért a tagságra egy felekezeti tanítót sem lehet kényszeríteni, sőt az sem tanácsos, hogy a tanítótestületekbe netalán édesgetés Nagyságodtól induljon ki.**»

Ezek kapesán nem tanácsolhatunk egyebet, mint hogy a *Nógrádmegyei Tanítótestület* sürgősen módosítsa alapszabályait, lépjen a törvényesség útjára s ne zaklassa az államsegélyt élvező kath. tanítóságot a kötelező tagság következményeivel.

Különben a kath. tanügyi tanács ismerve kötelességét, e tárggyal foglalkozott is legközelebb tartott ülésében s megnyugodhatnak abban, hogy megteszi a szükséges lépéseket a kath. Egyház törvényben biztosított iskolahatósági jogkörének megóvására. Ember Károly.

Vetessük észre növendékeinkkel a természet szépségeit!

Hagyjuk őket szabadon is, tegye mindegyik azt, mit szeret és mi megfigyelhetjük őket. Csoportokba állanak és különböző játékba kez-

denek; lesznek olyanok is, kik lesznek az erdő, vagy a rét virágai. Oda hozzák hozzánk a zöld páfrányt, az erdő vadrózsa bimbóját, a pataki növényeket és mi kössük össze a szeretet virágait és ha utunkból hazatérünk, vigyük oda koszorunkat az utszélén fölállított Mária képhez; mit mi kaptunk igaz szeretetből, adjuk azt a mi jó szűz Anyánknak.

Az ilyen dolgok jobban hatnak a gyermeki szívre, mintha tízszer annyit imádkoztatnánk is velük áhitat nélkül, míg így igaz szívből fakadó lesz az a fohász, mit a mennyei királynő trónusához küld föl az ártatlan kis sereg: «Üdvözlégy Mária»... És az a jó, édes Anya, kinek mi is gyermekei vagyunk, azt hiszitek, nem fogja aidaát küldeni halás gyermekeire?

Azután milyen szépen lehet a földrajz, a történelem, a természettani tárgyak köréből tanítani odakünn. Gyönyörködtetünk, hogy a hasznosat gyűjtessük össze velük; tanítunk, hogy gyönyörködhessenek.

Sopron-Újlak.

Oszoly Jolán.

(Folytatása következik.)

A Szent-István-Társulat a katolikus nevelés szolgálatában.

Kaposi József igazgatói jelentése.

«A magyar nép könyvtára»-ból két kötet jelent meg az elmúlt esztendőben. Címük: *A magyar föld*. Irta Sziklay János. Párdarabját adtuk ezzel Bodnár Gáspár könyvének, mely a magyar nemzet történetét beszéli el a nép nyelven. A magyar nép szereti a hazai földet, ám tanulja azt mindenemű vonatkozásaiban meg is ismerni. *A magyar nép könyvtárában* különben is a jövőre tulnyomóan csak ismeretterjesztő és gazdasági munkáknak szándékoztunk helyet adni. A tanulságos elbeszélések számára ott vannak a «Népiratkák», melyeknek számát a lefolyt évben a következő füzetek gyarapították:

Szent Gellért vértanu, első esanádi püspök élete. Irta: Dedek Cr. Lajos.

Az öreg János bácsi, vagy: Nem halt meg az Isten. Irta: Koyser Lajos.

Sohasem késő. Két tanulságos történet. Irta: Valmicsék Béla.

Az óbsítos. Elbeszélés. Irta Fabusi Pál.
Istenben bízzál, nem csalatkozol. Elbeszélés. Irta Réim Jenő.

A Kérés meg a Baza, vagy: A gyűlölködés áru. Irta V. Pásztor József.

A piros bagyellírás, vagy: Maradj a hecsület utján. Irta Seress Imre.

Szegény Borka Ferkó, vagy: Ne izesztgedj a gyermekeket. Irta Erdősi István.

Assiszi szent Ferencnek élete. Irta Bohnert András.

Bethlehem. Karácsonyi pásztorjáték Irta Bartha István.

A szövözetekről, vagy: Segíts magadon, az Isten is megsegít! Irta Horváth János.

Ezzel összes népiratkáink száma most éppen 180-ra rüg. — Szent Gellért életrajzát akkor adtuk ki, a mikor Dessewffy Sándor esanádi püspök úr ő exczellenziája a kilencszázados magyar kereszténység megünneplésére ama örökre emlékezetes, fényes zárandoklatot vezette Velenczébe, szent Gellért vértanu hamvaihoz. A nevezett püspök úr bőkezűségéből e kiadványunk olasz és német nyelven is megjelent. — Assiszi szent Ferenc életírását a szent Ferenc-rend reformja tette aktuálissá, a legutolsóra, a szövözetekről szólóra pedig — talán mondanom sem kell, — a magyar népek oly nagy szüksége van, mint egy falat kenyérre.

Népiratkáink szerkesztői tisztjét az elmúlt esztendőben is *Kisfaludy Z.* Lajos taápi plébános, a Tudományos és Irodalmi Osztály tagja viselte, elismerésre méltó buzgalommal.

A kath. tanító és tanítónőképző-intézetek rendtartásának tervezete.

(Javaslat.)

a) *Köztartás künnlakással. (Externatus.)*

119. §. A köztartást vállalkozó látja el, még pedig vagy a képző-intézet helyiségében, vagy a képzőintézettől nem messze fekvő s erre alkalmas idegen helyiségben.

Az igazgató és a tanári testület tagjai vállalkozók nem lehetnek.

120. §. A köztartási szerződést a vállalkozóval évről-évre, az egyházmegyei tanfelügyelő mint az igazgató tanács elnökének hozzájárulása mellett, a képzőintézeti igazgató köti meg. A szerződés a püspök, vagy a káptalani helynök megerősítése után válik érvényessé.

A szerződés pontos megtartásának ellenőrzése ugyan-csak az igazgató, fölügyelete az egyházmegyei tanfelügyelő tiszte.

121. §. A köztartási étkezések, idejét és rendjét az igazgató szabja meg.

Az étkezések ideje alatt a felügyeletet a segéd-tanár gyakorolja, a ki a köztartás asztalánál megfelelő ingyenes ellátásban részesül.

Az igazgató minél gyakrabban de hetenkint legalább egyszer jelen van a tanulók étkezésén és tüzetes szemlét tart.

122. §. A künnlakó tanulók vagy a képzőintézet költségére az igazgatótól bérelt és berendezett lakásokban, vagy magánszállásadóknál helyeztetnek el. (l. 116. §.) Mind a két esetben kívánatos, hogy e szállások a képzőintézet közelében legyenek, s a tanulók nagyobb területen való szétszórtságának eleje vétessék.

123. §. A künnlakó tanulók fölügyelete első sorban az igazgató és segéd-tanár kötelessége de osztozkodnak benne a tanári testület többi tagjai is.

A segéd-tanár legalább minden héten, az igazgató minden hónapban meglátogatja a tanulók szállásait. A tanári testület többi tagjai lehetőleg és alkalom szerint minél gyakrabban fölkeresik őket s nevelőleg hatnak rájuk.

124. §. Mindegyik szálláson az igazgató kijelölése szerint a tanulók egyike felügyelői tiszttel van megbízva. Ez naplót vezet, melynek bejegyzéseit tudomásul vétel és intézkedés vegett mindennap bemutatja a segéd-tanárnak, a ki e napi jelentést lát amozza. E naplóba a szállást meglátogató igazgató és tanárok a látogatás alkalmával nevéket, esetleg észrevételeiket bejegyzik.

125. §. A képzőintézet orvosa a künnlakó tanulókat is gyógyítja. A főnjáró belegeket a képzőintézet épületében vagy saját lakásán — a tanítási időn kívül — kezeli: a

tekvő betegeket a szükséghez képest meglátogatja s esetleg közközműben való ápolásukat javasolja. Az utóbbi esetben a szülők vagy helyetteseik értesítése után az ő terhére az igazgató intézkedik.

126. §. Az intézeti orvostól rendelt gyógyszerek az intézet költségére szerezettek be az egyezségi megállapított kedvezményes áron. Az orvosi rendelvényeket az igazgató látomozza és lebélyegzi.

127. §. A külső tanulókat a tanulmányi rendben megszabott díj kivül nem tartozkodhatnak a képzőintézet helyiségében; meg van azonban engedve az olvasószobában, a nyári testgyakorló tereken való dőzés és kelő figyelmet mellett gazdasági gyakorlatok végzése az intézeti kertben. (Folyt. köv.)

IRODALOM.

Természettan és vegytan a kath. népiskolák felső osztályai számára. A Nagyméltósági püspöki kar által kiadott tanterv nyomán írta: Györffy János. Mult számbanban méltattuk Györffy «Magyarok története», «Természettan», és «Főrajza» érdemeit, ma ismertetjük «Természettan- és vegytanát», mint a kath. népiskolai tankönyvek sorozatában megjelent negyedik könyvet. Jelen munkája is úgy az anyag feldolgozása, mint a könyv külső kialakítása tekintetében méltán soraközi első három könyvhez. A tárgyalt anyag mindenben a nagyméltóságú püspöki kar által kiadott tantervet követő és helyes módszertani elveken épült. Előadása világos, meghatározásai szabatosak és a mi fö. nem terjengősek. Különösen az utóbbi jellegű érdeme a könyvnek. Szerző mind a két tárgy anyagát teljesen feldolgozza. Mindaz, a mit ad szükséges és könnyen áttekinthető, minis abban semmi fölösleges; másrészt ha bármit elhagyna is — hiányozna az onnan. A könyvek tartalomjegyzéke tiszta képet adhat a munkák beosztása és terjedelmét illetőleg. *A természettani rész a következőkben áll:* Bevezetés: A testek tulajdonságai: A melegség, mozgás, erő: Az egyszerű gépek: A folyékony testek: A légnemű testek: A hang: A hő vagy melegség: A világosság vagy fény: A mágnesség vagy delezesség: A vilamosság vagy elektromosság: A légköri finemlények. — *A vegytani rész áll:* Az egyszerű és összetett testekről. A levegő részei: A víz részei: A szén és szénsav: Az égés és a láng: Az erjedés: Botadás és kórhadás. A könyv külső megjelenés dolgában a tankönyvekhez fűzött minden varakozásnak megfelelő. Papírja: fénytelen, nem veri vissza a fényt: nyomása tiszta, nem bánja a szemet: képei, a mellett, hogy a tartalmat segítik, mert igazán magyarázóak, másrészt széles kivitelek, annyira, hogy méltán dícsérik a Szent-István-Társulat nyomdáját. A könyv ára keménykötés: e kötet 20 fillér. Megrendelhetők a Szent-István-Társulat kiadóhivatalában (Szentkirályi-utca 28b. sz.), honnan egy levelezőlapon történő megkeresésre mutatvány-példánytval szívesen szolgálnak.

VEGYESEK.

Egy szerzetes tanítónő jubileuma. A budapesti terézvárosi irgalmas nővérek proféta-utcai nevelőintézetének főnöke, Hahn Mária a napokban tartotta meg főnöknői működésének ötvenéves évfordulóját. E ritka ünnepegen megjelentek a székesfőváros összes főnöknői és a vidékiek közül azok, a kik előzőleg a jubiláns alatt működtek. Szombaton délután az intézet növendékei alkalmi színjátékot adtak elő nagy-zámú közönség jelenlétében, melynek végeztével Stieber Vince, a kerület apát-plébánosa szép beszédben emlékezett meg a főnöknő érdeműs és áldásos működéséről. A beszéd a tisztes matronát könyvekig megindította. Vasárnap ünnepélyes mise volt az intézet kápolnájában. Mise után a társalgó teremben Stieber Vince apát-plébános rövid beszéd kíséretében átadta az ünnepelő főnöknőnek Vaszary Kólos bibornok hercegprímás következő üdvözlő levelét:

«Nagyiszteendő főnöknő! Most értesültem arról, hogy Nagytiszteendő ötvenéves főnöknői jubileumát ünnepli e napokban. Nagy örömemre szolgál e hír, mert ez a hosszú ötven esztendő jó Istennek kegyelméről és Nagytiszteendőségének érdemekben gazdag, áldozatkész és áldásos működéséről tesz fényes tanubizonyságot. Midőn ezért legjobb üdvözlőimemet fejezem ki, őszintén kívánom, hogy Isten dicsőségére üdvös tevékenységét még sokáig folytathassa. Buzgó imáiba ajánlottan, Balaton-türed, 1901 június 26. Kólos s. k. bibornok, hercegprímás, érsek. A hercegprímás e kitűnő figyelme nagyon meghatóta a jubiláns főnöknőt.

Köszönetnyilvánítás és nyugtázás. A szinve-ujfalu-i római katolikus főiskolára alulírotthoz a következő adományok érkeztek: Babics Zsigmond kassai püspök 200 K, Soltész Ede plébános Péch-Ujfalváról 10 K, Makay Edmund Mária-missiótársasági áldozár Pilis-Csabáról 2 K, N. N. Lubotinról 2 K, Weber Ágost plébános Szakálháza 2 K, Péter Remig plébános Enese 10 K, Szecsnány Vilmos plébános N.-Tapolcsány 10 K, Vasskó József plébános Zboró 10 K — 246 korona. Fogadják a nemesszivű adakozók ez úton is mély halás köszönetünket. A hitközség nevében újabb adományokért esd: Szinve, (Sárosmegyeposta h.) 1901. évi július 6-án Kurimszky János plébános.

Siketnémák, vakok, beszédhibában szenvedők oktatása. A kultuszminiszter nemrég körrendeletben hívta föl a törvényhatóságokat, hogy a siketnémák, vakok és beszédhibában szenvedők oktatást előmozdítsák. Kívánatos volna, hogy minél több helyen kurzusokat állítsanak föl a testi fogyatkosásban szenvedő gyermekek részére s a tanítást lelkészek és tanítók vállalhatják el, a kik a minisztertől ezért külön jutalomban fognak részesülni. A miniszter e czélból megkérülte a törvényhatóságoknak a vakok, siketnémák és beszédhibában szenvedők oktatásáról szóló tájékoztató könyveket.

Kérelem. Alulírott könyvkiadóhivatal tisztelettel kéri az összes hazai iskolák igazgatóit és vezetőit, hogy a tanév végén kiadni szokott program-értesítőjüket néki egy példányban megküldeni kegyeskedjenek. — A szivességért előre is halás köszönetet mondunk. Tisztelettel a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala. Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.

Szerkesztői üzenetek.

Kérelem a kath. tanintezetek t. Elüljáróihoz. Lapunkat, mint a kath. népoktatási intézetek hivatalos lapját megkapja egy-egy példányban minden hazai kath. iskola, ezért mély tisztelettel kérjük az illetékes elüljárókat, a főtiszt. igazgató és iskolaszéki ebők urakat, hogy a pályázati hirdetéseket lapunkban tétessék közzé, miáltal a kath. tanügy ezen fontos organumát anyagilag támogatják és fejlesztéséhez hozzájárulnak. A pályázatok közvetlen a «Népnevelő» kiadóhivatalához intézendők, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. Szent-István-Társulat. A péntek reggelig beérkező pályázatokot a csásár napi számban még közzétesszük. A lap közel 7000 példányban csásárnap jelenik meg.

S. F. Beérkezett, közzétettük. — Dr. H. Intézkedtünk, hogy az ismerettség közzétessék. — Sz. J. Levélben válaszoltunk. Csak kitartás. A kath. iskolák főtartása, megőrzése a kath. tanítók buzgó működésétől is függ. — Vegye ki mindenki a védelemben a maga köteles részét, akkor győzedelmeskedünk. — A. D. Mi már többször nyilatkoztunk, hogy a hazai kath. tanító-egyesületeknek a Kath. Tanítók Országos Bizottsága köré kell csoportosulniok. Az u. n. Országos bizottság nem érzi és nem érti át

a kath. nevelés feladatait s így a kath. tanítók és kántortanítók érdekeiért sem lelkesedik. Ezt a véleményünket önként is megújítjuk. — P. J. Forduljon kérdésével a közölsébe eső gyógyszerészhez vezetőjéhez.

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

PÁLYÁZATOK.

Esztergom érseki megye.

Tót-Dió (Nyitra.) Galgocztól 2 órányira fekvő község, államilag segélyezett róm. kath. iskolája részére tanító, esetleg tanítónő kerestetik. Javadalmazása 800 kor. készpénz, 6 köbméter folyógótt tűzifa, lakás. Folyamodványok *Palmann Andor*, esperes úr czimére Radosnára küldendőek *július hó 30-ig.* 232 2—2

Szénavári anyaközséghez tartozó **Felső-Legénd** (Hontm.) magyar-tót tannyelvű róm. kath. tanító állomásra pályázat hirdettek. Okleveles tanítónők és övének is pályázhatnak. Fizetése: hitközségtől terményekben 290 kor., államsegélyben 310 kor., 2 szoba, kamra, istálló. Kérvények *július 30-ig Csizmár Márton*, plébánoshoz Szénavárra küldendőek. 254 1—1

A **vedródi** (Pozsonym.) tótajkú róm. kath. hitközség másodtanítót keres. Javadalmazása 700 korona, egy öl kemény fa, egy szobából álló lakás. Kötelessége: a mindennapi és ismétlő tanítók tanítása s a kántoriakbani segédkezés. A választás próbaévre történik. Pályázati határidő *augusztus 1.* Melléjkövedelemre számíthat. *Iskolaszék.* 256 1—1

Laksárujfalu (Pozsonymegye) önálló tanítói állásra *július hó 31-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme: 800 kor. és lakás. Pályázhatnak okleveles, magyar-tót nyelvben jártas tanítók. Az ének és orgonálásban jártasak előnyben részesülnek és némi melléjkövedelemre számíthatnak. A folyamodványok az *iskolaszék elnökéhez július hó 31-ig* nyújtandók be. 258 1—1

Somorja r. t. város róm. kath. iskolaszéke elhalálozás és előléptetés folytán megüresedett segédkántor és tanítói állásra pályázatot hirdet. Föltételek: 1. tanítói oklevél, 2. egyházasan jól orgonálni és énekelni tudjon, 3. annyi zeneismerettel bírjon, hogy az énekkar vezetésére képes legyen, hogy a főkántort akadályoztatása esetén helyettesíteni tudja. Javadalmazása: 1. Egyezer korona készpénzfizetés a városi közpénztárból havi utólagos részleteken fizetve, 2. Egyszáz korona ötödéves korpótlék, 3. Két szoba, egy konyha, egy kamra, egy pinczéből álló természetbeni lakás, 4. Hat öl lágy hasábfá Somorja városától, egy öl lágy hasábfá Csöbösztő fiökközségtől, házhoz szállítva. Segédkántori jövedelem: 1. Garay-átvitványból harminczhat korona, 2. Két hold szántóföld, melyet saját költségén műveltet és adóját fizeti, 3. Kétszázötvenöt négyszögöl kert, 4. Stólából 50 korona. Személyes megjelenés megkívánatik, jó tenorhangúak előnyben részesülnek. A választás egyelőre csak ideiglenes minőségben fog eszközöltetni. Fölzereit kérvények *július 28-ig főtő Kisfaludy Zsigmond*, iskolaszéki elnök úrhoz küldendőek. A választás augusztus 6-án lesz. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. 262 1—1

Prásiczai plébániához tartozó **Tvrdomeszticz** fiökközségben megüresedett róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelem: lakás, kert és ingyenes fa, tanulóktól tandíj, körülbelül 240 kor., 3 hold föld (most berbeveit adva) 94 kor., ismétlőiskola 40 kor., Szabó-téle alapítvány 136 kor. Folyamodványok főt. *Náhlík Alajos* (Prásicz via Nagytapolcsány, Nyitra.) nevére küldendőek. 263 1—1

Alsó-rakonczai (Hontmegye, posta Palást) róm. kath. kántortanítói állásra *augusztus 10-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme: két szoba, konyha, kamra, istálló s pinczéből álló teljesen új lakás. Stóla átlagosan 54 kor. Ostyasütésért mintegy 20 kor. Tandíj minden iskolástól 2 kor., átlag 110 kor., ismétlőkért 40 kor. Párber minden családtól 1/2 pn. buza, körülbelül 28 pozs. mére, malomból 2 pn. buza, 2 pn. zab: minden szőlőtulajdonostól, mintegy

száztól, 6 itcze mustbor, bor hiányában megfelelő váltásig. Saját használatú tűzifa, 61 méteröl, két szekér széna, iparosoktól 5 kor. 30 fill. Földbirtok: tíz kat. hold szántó-föld, egy hold rét, kis kert és megfelelő legeltetési jog. Továbbá 60 kor. készpénz, különböző napokon adományok 40 kor. értékben és 40 kor. főkáptalani segély. Tannyelv: tót-magyar. Személyes bemutatkozás előnyös, vasúti lpolyságra kívánatra kocsit küldünk. *Róm. kath. iskolaszék.* 268 1—2

Vistuk (Pozsonym.) a róm. kath. tót-magyar tannyelvű népiskola I. és II. egyesített osztályához tanerő kerestetik. Járandósága 730 korona utólagos havi részletekben és 12 köbm. hasábfá, melyből azonban a tanterem is fűtendő. Szobája a legszükségesebb bútorttal el van látva. Ismétlő iskolában a főtanítóval főlállva tanít. Okleveles tanerő 70 korona állami segélyre bizvást számíthat. Szorgalmi idő 9 hónap, pályázati határidő *augusztus 11.* Vistuk, posta Báfony, az *iskolaszék elnöke.* 278 1—1

Magasfalu (Hochstettno, Pozsonym. posta helyben) róm. kath. tót tannyelvű népiskolájánál pályázat hirdetik a II-ik és államilag segélyezett III. és IV. osztályú tanítói állásokra. A II-od osztályú tanítói állás javadalmazása: a községtől, utólagos havi részletekben pontosan fizetve, 800 kor.; 40 kor. fára, elsőemeleti urias lakás, két szoba, szép konyha, kisebb éléskamra, pincze, fél padlás az emeletes épületen és egy faszin, esetleg korpótlék. Jó magaviselet mellett egy próbaév leteltével, a próbaév beszámításával véglegesítetik. A III. és IV. osztályú államilag segélyezett tanítói állások javadalmazása egyenként: 1. államsegély 660 kor., 2. községtől 140 kor. fizetve mint föntebb, 3. fizetésbe be nem számítható, de biztosan kijáró 40 kor. fára a községtől és 4. egy-egy szobából álló lakást a legszükségesebbekkel ellátva, esetleg korpótlék. Ha nős tanító tanítónő nevével pályázik és megválasztatik, akkor a tanítónő a másodosztályú állással összekötött lakás és férje az evvel szomszédos szobát kapja, a tanítónő azonban kézimunkára, férje pedig neje helyett is tornára köteles tanítani a gyermekeket. Kötelességek: egy osztályt és az ismétlő iskolát az egyházi hatóság által megerősített tanterv szerint önállóan tanítani; a gyermekekkel templomba és egyéb egyházi szertartásokra eljárni, a kántoriakban szükség esetében a plébános megajására segédkezni. Kívánatik keresztény életmód és szorgalom. Német nyelv és zenei ismerete előnyös. A választás *július 28-án* ejtetik meg. Az állások szeptember 1-én foglalandók el, mely naptól kezdve a fizetés is folyósítatik. A folyamodványok főt. *Gond Ignác*, alesperes-plébános úrhoz Stomfára nyújtandók be. 270 1—1

Kesztlőlezőn (Esztergom.) két osztálytanítói állás lesz *július 28-án* betöltve. Javadalmazásuk egyenként 800 korona, 1 butorozott szoba, 1 öl hasábfá. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. Kérvények főt. *Pelezer Lipót* úr, ker. espereshez intézendők Döröggra. Jaksics Imre tanító, Srobár József igazgató. 273 1—1

Nagy-Födemesi (Pozsonym.) róm. kath. népiskolánál egy tanítói állomás üresedésbe jött. Javadalma: 800 kor. készpénz, butorozott szoba fűtéssel. Kérvények *július 28-ig* főt. *Méhes Károly* esperes-plébános úrhoz küldendőek, Nagy-Födemesre. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. Tanév kezdete szeptember 1-én. 271 1—1

A **verbói** (Nyitra.) róm. kath. népiskolához segéd-tanító vagy tanítónő kerestetik. Fizetése 600 korona, 10 korona kertilletmény, lakás fűtéssel. A folyamodványok *augusztus hó 15-ig az iskolaszék elnökségére* címzendők. Verbon, 1901. július 10-én, az elnökég megbízásából Barton Károly, főtanító. 287 1—1

A **magyarbéli** (Pozsonym.) róm. kath. népiskolánál tanító, illetve tanítónő állásra pályázat hirdettek. Fizetése 800 korona. Tannyelv magyar. Ismétlőiskolában tanítani és kántori teendőikben segédkezni kötelek. Kérvények *augusztus 15-ig* főt. *Kirchnaff Ferenc* pléb. úrhoz küldendőek. 291 1—1

Egri érseki megye.

Tarna-Eörs fiökközség róm. kath. új iskolájához két nőtanítói állomásra pályázat hirdettek. Kötelezettség:

mindennapok és ismétlők osztályának vezetése. Javadalma tisztességes lakáson és kis kerten kívül 100 kor. a község pénztárából, 700 kor. államségélyből, havi előleges részekben. Kérvény s okmányok f. évi *július 25-ig* dr. *Zulár Sándor* lelkészhez küldendők Erkre, Hevesmegyébe. Állomás szeptember 1-én elfoglalandó. 215 2—2

A **sályi** (Hevesm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: tisztességes 2 szobás lakás, istálló, kamra; 10 kishold szántóföld, részben a hívek által megműkálva; legeltetési jog; párbér 100—110 véka rozs s ugyanannyi 40 fillér; stóla-jövedelem 80 korona; tandíj 120 korona; ismétlősök oktatásáért 40 korona; Egerből 120 korona; kőbányából 50 korona. Kellően felszerelt kérvények *augusztus 1-ig* a **sályi** róm. kath. *iskolaszék*hez küldendők. (Posta helyben per A. Abrány, Borsodm.) 225 1—1

A **szeki** (Hevesm.) róm. kath. kántortanítói állásra, melyvel a harangozóság egybe van kötve, pályázat hirdettek. Jövedelmek: 1. 2 szobából álló lakás, melyhez konyha, 2 kamra, tehénistálló, faskamra és felhőld belső-szertartozás, 2. 8 kat. hold szántóföld, 350 □ öl. kenderföld és kis káposztáskert használatra. 3. Párberből: 100 pártól 240 véka kétszeres buza, 80 véka zab, 64 kor. késpenz, vagyis egy pártól 24 pozsonyi mérő kétszeres buza, 14 pozsonyi mérő zab és 40 fillér, a jobbágytelekkel bíró gazdajövedelmek egész párbert fizetnek. 4. Stólaból mentegy 110 korona. 5. A községi pénztárból 124 korona. 6. 4 méterrel hasab és 4 méterrel dorongta a község által befolyarozva. Kötelességek: a kántori teendőket végezni, az összes tanköteleseket a püspöki tanterv alapján tanítani, évente a lélekszám összeírását eszközölni, a párberajstromot a lelkész részére elkészíteni, a szükséges esztát saját költségén előállítani, a harangozóit teendőik elvégzéséről gondoskodni és a javadalom után kirott mindennemű adót fizetni. Pályázók felszerelt kérvényüket *július 28-ig Mezey Illés* síróki (Hevesm.) plébánoshoz küldjék s július 30-án kedden reggel 9 órára Széken a plébánierekésen megjelenjenek. Az állomás a választás megerősítése után azonnal elfoglalandó. 261 1—1

Borsodvármegyében. **Tisza-Kürthre** okleveles róm. kath. kántortanító kerestetik. Javadalmazása: 2 szoba, konyha, kamra, istálló, házikert. Hivatalosan megállapított jövedelme: tanítói 151 kor. 60 fill., kántori 494 kor. 4 fill. Valóságban azonban jelentékenyen többre ül. Résztelvezze: 1. A községi pénztárból 132 kor. 2. tandíjból mindennapi tankötelese után 60—65 fejenként 1 kor. 40 fillér, ismétlősöktől 80 fillér. 3. 12 kat. hold szántóföld, 8 kat. hold kénő rét, melynek adóját maga fizeti. Ez 4—500 koronáért herbe adható. 4. A hitközségtől 84 kor. 5. Az anyaszentegyházban (500 lélek után) párber, 1 véka rozs, 40 fill., eszedektől ennek fele. 6. Alapítványi muserkért 12 kor. 7. stóla: a máterben egy aktus 1 kor., a filiában (ötödfélszáz lélek) 2 kor. 8. Olyasütésért 5 kor. Államségélyből fizetékiegészítésre kihatása lehet. Választás *augusztus 1-én*, d. é. 9 órakor. Személyes megjelenés. Vasutállomás Nyék-Ládháza. Az állomás azonnal elfoglalandó. A megválasztott szeptember közepéig mérsekélt díjazást kap, kérvények *plébániai hivatal* Tisza-Kürth, n. p. T. Tarján küldendők. 276 1—1

Szabolcs (Szabolcsm.) főkegyházközség róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalma: 540 kor. késpenz, két kat. hold szántóföld, 50 kor. tandíj és 30 kor. stóla. Államségély 800 koronáig előlájának volt. Egy szobás lakás, konyha, kamra, istálló. Kérvények *Bukovicsky Sándor* venceselői plébánoshoz küldendők. 274 1—1

A **bogaési** (Borsodm.) róm. kath. népiskolánál a II. tanítói állomásra *augusztus 10-ig* pályázat hirdettek. Javadalma évi 800 (Nyolczszáz) korona késpenz, 2 öl (kettő) tűzfű és egy bútorozott szoba. Kötelessége a kezdő vegyes osztályt és az ismétlő leányosztályt tanítani. Az állomás szept. 1-én foglalandó el. Az *iskolaszék*. 285 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A **rástói** (Zólyomm.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állomásra pályázatot hirdet. Jövedelme: két tisztességes szobából álló lakáson és gazdasági melléképü-

teken kívül késpenzben 628 kor., a tanító által élvezett földek jövedelme 130 kor., stólaris mellékjövedelem 100 kor. és 40 méter vegyesfa udvarba szállítva. Tan nyelv: magyar-tót. Kérvények *plébániai hivatalra Garam-Szent-Miklóson* (u. p. Zólyom-Szent-András) aug. 14-ig küldendők. 238 2—2

A **badini** róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. A díjével 461 kor. 42 fill. tanítói, 225 kor. 12 fill. kántori jövedelmet tüntet től, 118 kor. 54 fill. államségély. A folyamodványok kellően felszerelve és a nagyt. erdőkinestárhoz czímelve, Badinna (Zólyommegye), dr. *Gonda György*, egyházk. tanfelügyelőhöz intézendők f. é. *augusztus 1-ig*. 249 1—1

A **szelnyei** róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. A díjével 629 kor. 12 fill. tanítói, 297 kor. 4 fill. kántori jövedelmet tüntet től. A folyamodványok kellően felszerelve és a szelnyei iskolaszékhez czímelve, dr. *Gonda György*, egyházk. tanfelügyelőhöz intézendők f. é. *augusztus 1-ig*. 250 1—1

Erdélyi egyházmegye.

Az **ehedi** kántortanítói állomásra pályázatot hirdetek. Járandósá ar. pénzben 400 korona, terményben 425 kor. Kötelessége: az összes kántortanítói teendők végzése. Pályázatok *július végéig* hozzám küldendők. Ehed, 1901. július 8. u. p. Demenyháza. *Kalapács Imre*, lelkész, iskolaszéki elnök. 292 1—1

Győri püspöki megye.

Nagyécsre (Győrm.) *augusztus 4-én* választunk róm. kath. okleveles kántorizálni képes osztálytanítót. Javadalmazás 820 korona, bútorozott szoba. *Iskolaszék*. 265 1—1

Csapodra (Sopronm.) *július végéig* két róm. kath. képesített tanító kerestetik. Díjazás: szoba, 800 korona, kert. Bővebbet nálam: *Peszten Károly* plébános. 272 1—1

A **sopron-szováthi** róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése képezde végzettnék 690 kor., oklevelesnek 800 kor., külön szoba fűtéssel, lértanítók előnyvel bírnak. Kötelessége a reábizott osztályt vezetni, az ismétlősök felét tanítani, a kántorságban segídezni. Folyamodványok *augusztus 1-ig* főtisztelendő *Paár József* plébános iskolaszéki elnök úrhoz Bányogra küldendők. Magbízásból Oross Gábor főtanító. 277 1—1

Kassai egyházmegye.

A **monoki** róm. kath. II. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása a hitközségtől 134 kor., államségélyből 666 kor., két szoba, konyha, kamrából álló lakás. Pályázati határidő *1901 július 22*. Azon esetben, ha a helybeli tanító ezen állásra megválasztatnák, a III. tanítói állás jön üresedésbe 800 kor. fizetéssel és teljesen bútorozott lakással, mely állásra csakis nőtlen tanító fog lönti napon megválasztatni. Személyes megjelenés nem szükséges. Okmányokkal ellátott kérvény a helybeli *esperes-plébániai hivatal*hoz intézendő. 252 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A **nagy-surányi** róm. kath. népiskolánál segédkántortanító állás megüresedett. Fizetése szeptember 1-től május utoljáig 600 korona: fűtött szoba a legszükségesebb bútorral, ágyneműn kívül. Pályázhatni *július 31-ig*. Képezdészek is pályázhatnak. Az *iskolaszék*. 253 1—1

A **nagy-lehotai** (Nyitravármegye) tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma a mellékjövedelemen és esetleges korpótiékon kívül, 800 korona késpenz, 32 köbméter tüzelőfa, melyből a tanterem is fűtendő, kényelmes lakás kerttel. Pályázhatnak oiy róm. kath. vallású okleveles néptanítók, kik orgonálni tudnak. A pályázók felszerelt kérvényeiket *augusztus 31-ig* főtisztelendő *Hayek Vince* nováki esperes-plébános úrhoz beküldeni és ugyanazon nap délelőtti 11 órakor megtartandó választáson megjelenni sziveskedjenek. Az iskolaszék megbízásából: Czinczik György, iskolaszéki jegyző. 269 1—1

A **bohuslaviczai** (Fencsem.) község államilag segé-

lyezett róm. kath. iskolája részére okleveles tanító esetleg tanítónő kerestetik. Jövedelme: hitközségtől 236 korona, állami-szegély 464 korona. Lakás: szoba, konyha, előszoba. Tanterv: magyar. Az állás szeptember elsejével elfoglalandó. A folyamodványok *augusztus 4-ig Ludwig Gyula* plébános, iskolaszéki elnök címére Bossácsra küldendők. 281 1—1

Pécsi egyházmegye.

Junius hó 16-iki számában volt hirdetés, a mely a kölesdi róm. kath. tanítói választást elrendelte, e hó 28-án megtartva leszen. Kelt Kölesden, 1901 július hó 9. Bereczk János plébános. 282 1—1

Szakacsra (Tolna) róm. kath. magyar osztálytanító kerestetik. Évi fizetése: 240 kor., a pécsi megyes püspök 2018/1900. sz. rendelete szerint, lakás és korpótlék 120 kor., melynek kiadását azonban az iskolafőntartó község még nem vállalta el; egy bútorozott szoba fűtéssel és tisztogatással (120 kor.); végül élelmezés a kántortanítónál (900 kor.). Tartozik osztályát önállóan vezetni, vasárnapi iskolát fölváltva tanítani és a kántorságban segédkezni, a miért az abban való jártasság megkívánatik. A megválasztott okleveles pályázó az állást évközben csak kántortanítói vagy megválasztása folytán hagyhatja el. Pályázati határidő *augusztus 1-én. Vilkovits Ferenc*, plébános, iskolasz. elnök. 284 1—1

A **lancsuki** r. kath. elemi iskola osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: 600 kor. készpénz, havi előleges részletekben, a politikai község által fizetve. Két méteről tűzifa a község által az udvarra hordva. Esetleges utódéves korpótlék. Elő- és utószobából és melléképületekből álló lakás. Kötelessége az első vegyes elemi osztályt tanítani, mindennemű istentiszteletre a tanulókat vezetni, a kántort. szükség esetén helyettesíteni. Az állomást tanév közben elhagyni nem szabad. Kellőképen felszerelt folyamodványok a **lancsuki róm. kath. plébánia-hivatalhoz** nyújtandók be folyó év *július 31-ig*. Tanterv: magyar és német. 289 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Pályázat a **szomolnokhuttai** (Szepesmegye, vasútállomás) róm. kath. kántortanítói állomásra f. é. *augusztus 1-re* hirdettetik. A kérvény a kir. soóvári erdőhivatalhoz czimzendő, de a szomolnokhuttai *plébánia-hivatalnál* benyújtandó. Jövedelme: magas erdőkinestártól 284 kor., 54 ürm³ bükkfa házhoz szállítással, 36 ürm³ bükkfa tanyaterem fűtésre, községtől 127 korona, rendkívüli segély 200 korona, egyebek 37 korona és jó lakás. Kívánatik: orgonálás, magyar, német nyelv. Tornára és ismétlők tanítására köteles. Állomás szeptember 1-én elfoglalandó. 259 1—1

Az **uza-panyiti** (Gömör) kántortanítói állomásra a pályázat újból folyó hó *július 22-ére* kitűzetik. Jövedelme ezen állomásnak a «Népnevelő» folyó évi 28. számában van. A korpótlékre jogosultak erre az államtól nyerendők kiegészítést. *Kutka Sándor*, plébános. 283 11

Szatmári egyházmegye.

A munkácsi plébániához tartozó **Alsó-Schönbornban** róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetek *július hó 25-ig*. Jó lakás, kert; fizetés 800 korona. Tanítási nyelv: magyar-német. Folyamodványok *Foryácz János* főespereshez Munkácsra. 240 2—2

A munkácsi róm. kath. plébániához tartozó **Pósháza** községben kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Jó lakás, udvar, kert; fizetés 800 korona, esetleg személyi pótlék. Tanítási nyelv magyar-német. A pályázatot tart *július 25-ig*. Folyamodványok *Foryácz János* főespereshez Munkácsra. 241 2—2

A **mérki** kántortanítóságra *július 25-ig* pályázat hirdettetik. Jövedelme: kényelmes lakás, 600 □-os házikert, különféle czimen 254 kor. 34 fill. készpénz, 21 kat hold föld, melyet önmaga munkáztat, de adóját a hitközség fizeti; 30 hektóter rozs, másfél méteről tűzifa, 16 darab jászagra legeltetési jog. Oklevéllel, erkölcsi és működési bizonyítvánnyal felszerelt kérvény *Kosztva Ignác* esperes úrhoz küldendő. Csomaközté. Szatmármegye. 286 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Nagy-Perkátára (Fehérmegye) róm. kath. iskola-hoz egy osztálytanító kerestetik. Fizetése egy polgári évre havi előleges részletekben a politikai község pénztárából nyolczszáz korona, bútorozott szoba fűtéssel. Kötelessége a harmadik osztályt vezetni, tanulókat naponta templomba elkísérni, rendre fölügyelni, ismétlősöket felerészben oktatni, kántorságban segédkezni, utóbi működésért kántortanítónál havi 20 koronáért kap élelmezést. Pályázhatnak okleveles tanítók. Kérvények *július 25-ig* alulírottához küldendők. Nagy-Perkátá, 1901 július 3. *Posits Mihály*, h. esperes-plébános. 242 2—2

Duna-Adony (Fejérmegye) nagy községében a belvárosban egy osztály-kántorsegédi, a külvárosban két osztálytanítói állomásra pályázatot hirdettek. Fizetése az osztály-kántorsegédnek: 800 korona, lakásul egy bútorozott szoba, ágynemű nélkül, takarítással. Fűtésül négy méter keményfa, vágatással. Köteles osztályát valamint az ismétlősöket tanítani, a kántorságban segédkezni, sőt önállóan is végezni. A külvárosi osztálytanítóknak fizetésük egynek-egynek 400 korona, a főtanítónál élelmezés. Lakásul mindegyiknek egy bútorozott szoba, ágynemű nélkül, takarítással. Fűtésül egyenkint négy méter keményfa, vágatással. Köteles osztályát vezetni és az ismétlősöket oktatni. Külvárosi iskolához nők is pályázhatnak. Okleveleket főtisztelendő *Csöngedy Gyula*, elnök úrhoz küldeni. Pályázati határidő *augusztus 1*. Állomás szeptember 1-én elfoglalandó. Az iskolaszék megbízásából, Schöderbeck Márton, főtanító és kántor. 251 1—2

Alsó-Czikola (Fejérmegye, Duna-Adony) pusztai iskolánál tanítói állásra pályázat hirdettek. Kötelessége leendő tanítónak úgy a mindennapi, mint az ismétlősiskolások oktatása és szombat esténként az iskolateremben az egybegyűlt hívekkel litánia és rózsafüzér előimádkozása. Ezen állással egybekötött jövedelem áll: készpénz 240 korona, búza 472 kgr., rozs 528 kgr., árpa 160 kgr., só 14 kgr., lágya 12 méter, kukoricaföld 1 hold, répföld 1/3 hold, kenderföld 1/6 hold, tehéntartás 2 drb., sertéstartás 1 drb. öreg, 2 drb. 2 éves, 2 drb. 1 éves. Iskolás fiúk után jár: 14 fillér, naponta és fejente. Kérvények nagyméltóságú gróf Zichy Nándor kegyúrhoz intézve, a duna-adonyi róm. kath. *plébánia-hivatalhoz* czimzendők. 248 1—2

Sóskuton (Fehérm.) két róm. kath. férfitanítói állás betöltendő. Fizetés egyenkint 800 korona, bútorozott szoba fűtéssel. Kötelesek osztályaikon kívül az ismétlősöket fölváltva tanítani. Folyamodványok *július 28-ig Kálmán Károly* országgyűlési képviselő, plébános iskolaszéki elnök úrnál benyújtandók. 264 1—1

Az **isztiméri** (Fehérm.) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma a polgári évre bútorozott szoba fűtéssel, 400 korona készpénz fizetés a községi pénztárból és élelmezés a kántortanítónál. Ágynemű, világítás, tisztogatás, mosatás az illető gondja. Köteles az első osztályban tanítani, a kántorságban segédkezni, az ismétlő-iskolában fölváltva tanítani. A tanterv német-magyar. Kérvények főtiszt *Jankó Ede* esperes iskolaszéki elnök úrhoz adandók be f. é. *augusztus hó 3. napjáig*. Sille Lajos kántortanító. 267 1—1

Perbál (Budapest mellett) róm. kath. iskolaszéke II. tanítói állásra pályázatot hirdet, mely *július 24-én* lejár. A magyar és német nyelv ismerete szükséges. Fizetés egy polgári évre 800 kor., bútorozott, fűtött szoba és stóla. Nagy temetésért 1 kor., kicsinyért 50 fillér, de csak, ha a gyászolók kívánják. Csak okleveles férfitanító pályázhat. A megválasztott tanév alatt el nem távozhat. Orgonálásban jártas elsőbbséggel bír. Az ismétlősöket a kántortanítóval fölváltva tanítani tartozik. Az állás szeptember 1-én foglalandó el. *Herbst József*, iskolasz. elnök. 276 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

Az **őri-szent-péteri** (Vasm.) plébániához tartozó Koudorfa községben a II-od tanítói állás megüresedett, melyre *aug. hó 15-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme: iskolaévre 600 kor., 40 kor. papérez és egy bútorozott

szoba. Csakis okleveles tanítók és tanítónők pályázhatnak. Az állomás szept. 15-én elfogalando. Kérvények *Tihanyi család* plébánosok úrhoz küldendők. Horváth, iskolasz. jegyző. 290 1—1

A németújvári (Vasm.) rom. kath. anyaszentegyházhoz tartozó **Kismedves** fióklőzsében tanítói állomásra pályázat hirdették. Fizetés: Községi pénztárból 200 kor., 25 tanköteles után 110 kor., 14 ismétlős után 14 kor., Battány-Zichy alapítványból 48 kor., 60 házsám után 180 kor., tanítási stóla 6 kor., a gyümölcsös kert csi házsám 20 kor., 11 $\frac{1}{2}$ mérő rozs 67 20 kor., 3 $\frac{3}{4}$ mérő buza 28 80 kor., 16 $\frac{1}{2}$ tüzifa házhoz szállítva 48 kor., 2 $\frac{1}{2}$ hold rét, a szőlő és sárjú házhoz szállítva 40 kor., 1/2 hold szántó 20 kor., összesen 782 kor., ezenkívül szabad lakás 2 szoba, 1 konyha és melléképületek. Okleveles tanítók vagy tanítónők kérvényei f. é. *augusztus 4-ig* a *Plébános hivatalához* küldendők. Tanyelv magyarosított. 257 1—1

A **turniscai** rom. kath. népiskolához okleveles tanító keresetik. Havi fizetése 800 korona, havonként előre fizetve; 16 méter tüzifa fölvegva, egy butorozott szoba tisztogatással. Kötelessége a mindennapi és ismétlősokorában tanítani, s szükség esetén a kántori teendőiben segídekezni. A folyamodványok *július 31-ig Szalay István*, kántori tanfelfelügyelő úrhoz küldendők. Turniscsára. 246 1—1

A **csendlakai** rom. kath. iskolánál az osztálytanítói állás megürülven, arra f. é. *július 30-ra* pályázat hirdetik. Fizetése 800 kor. és fűtéspénz 40 kor. Kötelessége egy osztályt önállóan vezetni, az ismétlőoktatás és kántoriakban segídekezni. Felszerelt kérvények az iskolaszékhez czimzendők. (Csendlak Vasm.) u. p. Fereczfalva. 1901. július 2. Az *iskolaszék*. 245 1—1

A **jánosházai** rom. kath. magyar iskolához osztálytanító vagy tanítónő keresetik: lakása szekrényvel, ágyval, asztallal, székkel butorozott szoba. Díja: 800 kor. Zongoráért mellékeresetre számíthat. A kérvények f. é. *július 28-ig* küldendők be. Jánosháza, 1901. július 2-án *Károlyi V. utca*, plébános. 266 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A **zala-szantói** rom. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése: 742 korona havi utólagos részletben, butorozott szoba fűtessel. Kötelessége az I. és II. osztályt, úgy az ismétlőket tanítani, kántorságban segídekezni. Okleveles — esetleg képezdét végzett — tanítók kérvényeiket a zala-szantói rom. kath. iskolaszékhez czimelve, 30t *Hajba Mihály* iskolaszéki elnök úrhoz folyó hó végeig küldjék be. Zala-Szantó, 1901. július 4. Nyets Imre, főtanító és kántor. 247 1—1

A **somogy-kiliti** (Veszprém.) rom. kath. elemi iskolához az 1901/902. tanévre okleveles osztálytanító keresetik. Fizetése 800 kor. polgári évre, évenyeidenként előre fizetve; butorozott szoba fűtés, tisztogatással, ágymén kívül. Teendői: a III—VI. osztály önálló vezetésén kívül. Köteles a kántorságban segídekezni s gyermekeivel minden alkalommal az isteni szolgálaton jelen lenni. Pályázati határidő *augusztus 1.* Az állomás f. é. szept. 1-én elfogalando. Felszerelt kérvények aug. 1-ig az iskolaszék igazgatójához czimzendők. Somogy-Kiliti, 1901. július 1. Az *iskolaszék*. 289 1—1

Váci egyházmegye.

A **szódi** rom. kath. III. tanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése a hitközségtől 100 kor., lakáspénz 100 kor., államszegély 700 korona. A kérvények *augusztus hó 15-ig Kechmár János* plébánoshoz Szódra (Uestm. közel Budapesthez) küldendők. 279 1—1

Izsák. A II. kántortanítói állásra pályázat nyitatták. Javadalma: az iskolapénztárból havi előleges részletekben 316 kor. 8 fillér, államszegély ezimen 480 kor., lakbér 100 kor., kertilletmény 10 kor., s 1257 \square ól föld haszonvétele. Kötelessége: a reá bizott osztályt s a fia-ismétlősöket tanítani, a kántort betegség esetén helyettesíteni, melz esetben a stóla 6t illeti. A folyamodványok *f. hó végéig* beküldendők. Az állás szeptember 1-én elfogalando. *Léska József*, elnök. 293 1—1

MÁRIA ORSZÁGA.

55 új, eredeti Maria-ének, két szólamra, orgona vagy harmonium kísérettel szerkesztette és kiadta:

HOÓS JÁNOS

a temesvári m. kir. all. tanítóképezde zenetanara.

Az énekek a legjelesebb egyházi írók költeményeire vannak szerkesztve és szóló-énekesek is nagy hatással énekelhetik. — **Ára 7 korona**, mely összegnek beküldése után a mű bérmentve küldetik. 243 1—3

GÉPEKKEL BERENDEZETT
ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET.

175 1—52

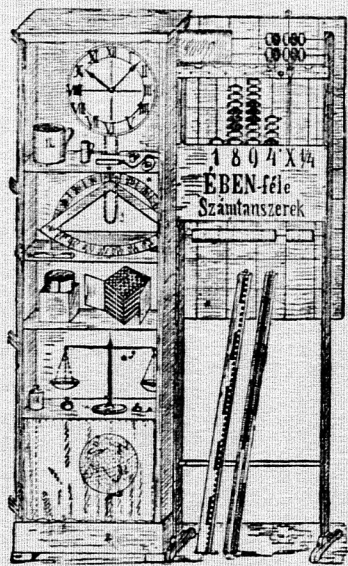
Rieger Testvérek

Budapest,
Garay-utca 48. sz.

Rieger Testvérek Jágerdorfi (Oszt. Szilézia) es. és kir. udv. orgonagyáranak fiókja.

Legolesőbb árakon ki való légnymásu (pneumatik) orgonákat szállítanak.

Tanfelfelügyelőségek útján a nmélt. Miniszteriumtól

ingyen tanszerül kérhető,

Dr. EBEN, Tura-Zsámbokon.